

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

5 Cdo 203/2014

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Michalovce**, so sídlom v Michalovciach, Farská č. 3, zastúpenej JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom so sídlom v Ruskove, Ďurkova 45, proti žalovanému **Mestu Michalovce**, so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov č. 30, o **vydanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 5 C 100/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 2014, sp.zn. 2 Co 127/2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 2014 sp.zn. 2 Co 127/2013 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 7. januára 2013, č.k. 5 C 100/2011-39 žalobu žalobkyne zamietol, ktorým sa domáhala voči žalovanému vydania nehnuteľností pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. X kat.úz. Y, ktoré boli odňaté katolíckej cirkvi v Michalovciach podľa § 10 ods. 2 zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme pre Československý štát. Z predložených listov vlastníctva, ktoré citoval vo svojom rozhodnutí a identifikácie parciel č. K3 809/06 mal preukázané, že nehnuteľnosti, ktorých vydania sa žalobkyňa domáha, sú v registri C katastra nehnuteľnosti vedené ako zastavané plochy, resp. ostatné plochy. Z výmeru č. 4701/60 Okresného národného výboru, odboru pôdohospodárstva v Michalovciach zistil, že štát vykúpil podľa § 1 ods. 3 zákona č. 46/1948 Zb. z pozemkového vlastníctva Rímskokatolíckej cirkvi, nehnuteľnosti ležiace v kat.úz. O.M., zapísané vo vložke 10. S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 a 6 zákona č. 161/2005 Z.z., § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z.z. konštatoval, že žalobkyňa svoj nárok o navrátenie vlastníckeho práva opiera o zákon č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva

k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam. Uviedol, že na prinavrátenie vlastníctva k pôvodnému vlastníkovi musia byť kumulatívne splnené tri podmienky, a to 1/ musí ísť o poľnohospodársku pôdu, hospodárske budovy, aj iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, lesný fond, hospodárske stavby a ostatné stavby s ním súvisiace a podiely spoločnej nehnuteľnosti, 2/ žalovaný musel nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam spôsobom uvedeným v § 3 zákona, a 3/ nesmie ísť o prípady uvedené v § 6. Z predložených listov vlastníctva aj z identifikácie zistil, že nehnuteľnosti, o ktorých vydanie žalobkyňa žiada sú zastavané plochy a iné plochy. Zároveň poukázal na ustanovenie § 2 citovaného zákona a konštatoval, že vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu. Vzhľadom na túto skutočnosť, keďže zákonodarca neuviedol, že malo ísť o nehnuteľnosti, ktoré tvorili, ale ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu v čase vydania, pričom tieto konkrétne nehnuteľnosti sú zastavané plochy a nádvorcia a ostatné plochy, nemožno ich vydať. Ďalej mal za to, že vydaniu bráni aj prekážka uvedená v § 6 písm. b/ zákona, teda ide o pozemky, ktoré boli po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavané. V danom prípade mal za to, že nie sú splnené zákonné podmienky pre navrátenie vlastníckeho práva žalobkyni podľa zákona č. 161/2005 Z.z., preto žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania s rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. februára 2014, sp.zn. 2 Co 127/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti a k odvolaniu žalobkyne uviedol, že aj podľa odvolacieho súdu je rozhodujúce podľa § 2 zák.č. 161/2005 Z.z., akú nehnuteľnosť žiada navrhovateľ vydať. Konštatoval, že v tomto prípade sa žalobkyňa nedomáha vydania poľnohospodárskej pôdy, ale ide o pozemky, ktoré sú uvedené v operáte „C“ katastra nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvorcia a iné plochy. V operáte teda nie je uvedené, že by išlo o poľnohospodársku pôdu, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej udalosti, lesný pôdny fond, prípadne podiely spoločnej nehnuteľnosti. Len k takýmto nehnuteľnostiam sa môže oprávnená osoba domáhať vydania podľa zákona č. 161/2005 Z.z.. Preto už ani neriešil otázku, ktoré nehnuteľnosti sa nevracajú v zmysle § 6 uvedeného zákona, pretože základnou podmienkou pre vydanie bolo určenie druhu pozemku ako poľnohospodárskej pôdy, čo sa v tomto prípade nestalo. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Poukázala na to, že odvolací súd sa len stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z.z. je rozhodujúce, akú nehnuteľnosť žiada žalobkyňa vydať a vôbec sa nezaoberal najpodstatnejšími odvolacími námietkami proti rozsudku súdu prvého stupňa ohľadne výkladu § 2 ods. 1 písm. a/ a § 6 zákona č. 161/2005 Z.z. Ďalším dovolacím dôvodom je podľa názoru žalobkyne aj procesné pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v nedoručení vyjadrenia žalovaného k jej odvolaniu. Vyjadrila svoje pochybnosti aj ohľadne riadneho, zákonného a včasného oznámenia o verejnom vyhlásení rozsudku. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie

prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozsudkov. Prípustnosť jej dovolania preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým

(čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámeč, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m.m. I. ÚS 22/03).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÍS 7/08).

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) tiež vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj napr. sp.zn. III. ÚS 156/06, sp.zn.

III. ÚS 331/04, sp.zn. II. ÚS 174/04). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Občiansky súdny poriadok zakotvuje v § 157 ods. 2 požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku musí byť presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke (o takú situáciu šlo v prejednávanej veci); ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti

dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia.

V prejednávanej veci odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a na zdôraznenie správnosti a k odvolaniu žalobkyne uviedol, že aj podľa jeho názoru je rozhodujúce s poukazom na ustanovenie § 2 zákona č. 161/2005 Z.z., akú nehnuteľnosť žiada žalobkyňa vydať. Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z.z. vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu. Konštatoval, že v tomto prípade sa žalobkyňa nedomáha vydania poľnohospodárskej pôdy. Pozemky, ktorých vydania sa domáha žalobkyňa sú uvedené v operáte „C“ katastra nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoria a iné plochy. V operáte nie je uvedené, že by išlo o poľnohospodársku pôdu, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, lesný pôdny fond, prípadne podiely spoločnej nehnuteľnosti. Len k takýmto nehnuteľnostiam sa môže oprávnená osoba domáhať vydania podľa zákona č. 161/2005 Z.z. Stroho tiež konštatoval, že preto už ani neriešil otázku, ktoré nehnuteľnosti sa nevracajú v zmysle § 6 uvedeného zákona, pretože základnou podmienkou pre vydanie bolo určenie druhu pozemku ako poľnohospodárskej pôdy, čo sa v tomto prípade nestalo. Iné dôvody rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje.

Dovolací súd má za to, že odvolací súd do svojho rozhodnutia prevzal právne závery súdu prvého stupňa, avšak bez ich logického vysvetlenia a bez uvedenia konkrétnych dôvodov, na základe ktorých považoval jeho rozhodnutie za správne. Z takéhoto odôvodnenia nie je zrejmé, v čom spočíva (ako to tvrdil odvolací súd) konštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia napadnutého odvolaním. V dôvodoch rozhodnutia tiež odvolací súd žiadnym spôsobom nereagoval na dôvody odvolania žalobkyne. Za predpokladu, že odvolací súd nepovažoval dôvody odvolania za podstatné a právne významné, mal v dôvodoch rozhodnutia náležitým spôsobom dôvody takéhoto záveru vysvetliť. Pokiaľ tak neurobil, dostal sa mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené (ako už bolo vyššie uvedené) nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, v dôsledku čoho bola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Žalobkyňa odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzuje tiež z toho, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby jej predtým bolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu.

Senát najvyššieho súdu, ktorý koná a rozhoduje v preskúmvanej veci, poukazuje na to, že k danej problematike v minulosti zaujal právne závery vo viacerých rozhodnutiach vydaných do 13. januára 2015 (viď napríklad sp.zn. 3 Cdo 24/2011, 3 Cdo 23/2011, 3 Cdo 129/2011, 3 Cdo 257/2012, 3 Cdo 258/2012), v ktorých opakovane konštatoval nasledovné:

Ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete O.s.p., doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu; iná povinnosť mu z týchto ustanovení nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku teda nevyplýva povinnosť odvolacieho súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku. Súd nie je povinný donekonečna udržiavať stav konfrontácie medzi podaniami účastníkov konania – je iba na jeho posúdení, kde je rozumná hranica takúto konfrontáciu ukončiť (III. ÚS 144/2012, III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ má odvolací súd k dispozícii potrebné argumenty, ako aj pri dodržaní dikcie ustanovenia § 209a O.s.p., pristúpi k rozhodnutiu vo veci samej (viď tiež III. ÚS 72/09, IV. ÚS 462/2010, IV. ÚS 19/2012, III. ÚS 296/2011.). Odňatie možnosti pred súdom konať nezakladá teda sama skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu. Obdobné právne závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu (viď napríklad sp.zn. 5 Cdo 40/2012 a 1 Cdo 17/2011). Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (neprestajne sa opakujúci a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania; takýto pohľad by mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne

nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako, ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvého stupňa (č.l. 50-51 spisu) bolo doručené žalovanému 26. februára 2013 (č.l. 52 spisu). Písomné vyjadrenie žalovaného zo 7. marca 2013 (č.l. 53 spisu) bolo súdu prvého stupňa doručené 11. marca 2013. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalovaného bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalobkyňa mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. V danom prípade táto možnosť nebola žalobkyňi vytvorená, preto jej tým bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolaiteľka spochybnila postup odvolacieho súdu aj pokiaľ ide o zachovanie zákonného postupu upravujúceho spôsob verejného vyhlásenia rozsudku, čím taktiež malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Podľa § 156 ods. 1 O.s.p., rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne, vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Z ustanovenia § 211 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v prejednávanej veci odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Zo súdneho spisu (č.l. 58) je zrejmé, že odvolací súd na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach vyvesil 19. februára 2014 oznámenie v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. v spojitosti s § 156 ods. 1 a 3 O.s.p. o verejnom vyhlásení rozhodnutia v predmetnej veci vedenej pod sp.zn. 2 Co 127/2013 s časom pojednávania o 9:00 hod. K verejnému vyhláseniu rozsudku došlo 27. februára 2014, teda v ôsmy deň od zverejnenia jeho vyhlásenia na úradnej tabuli odvolacieho súdu. Oznámenie bolo zvesené z úradnej tabule 28. februára 2014. Je preto zrejmé, že v súdnom spise sa nachádza doklad, ktorý osvedčuje, že uvedený zákonom stanovený postup o oznámení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu na úradnej tabuli súdu bol dodržaný. Dovolacia námietka dovolateľky je preto neopodstatnená.

Skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. októbra 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

